

Aasta aega ratastel

Lugu sellest, kuidas pereväärtuste järgi elamine viis ühe pere seiklema.

Tekst: Maarja Savi

Fotod: erakogu

Tanel Jäppinen (35) on positiivse ja rahumeelse vanemluse mentor ning koolitaja, kelle missioon ja igapäevane töö on toetada individuaalsete nõustamiste ning veebikursuste kaudu teisi lapsevanemaid nende teekonnal rahumeelse vanemluseni. Möödunud aasta lõpus tegi aga mees ise kan-

napöörde, mis muutis nii tema enda kui ka tema pere, abikaasa **Mareti (36)**, tütre **Sienna (5)** ja poja **Jenseni (2)** elu igaveseks. Loodetavasti.

See oli aasta 2017, kui värsked lapsevanemad Tanel ja Maret Tartusse kesklinna veerele päris oma kodu soetasid. Veel enam, tegemist oli nende unistuste koduga koos sauna, nelja magamistoat, kodukontori, õhtupäikeses kümbleva terrassi, turvalise mänguala ja toredate naabritega. Aastaid müügitööga peret ülal pidanud Tanel puhus samal ajal elu sisse oma rahumeelse vanemluse programmile, millest oli pärast laste sündi saanud tema kirg ja kutsumus. Maret aga pühendas end perele ja võimaldas abikaasal tavapärasest oluliselt rohkem aega töötegemisele pühendada. Ent juba kaks aastat hiljem hakkas mi-

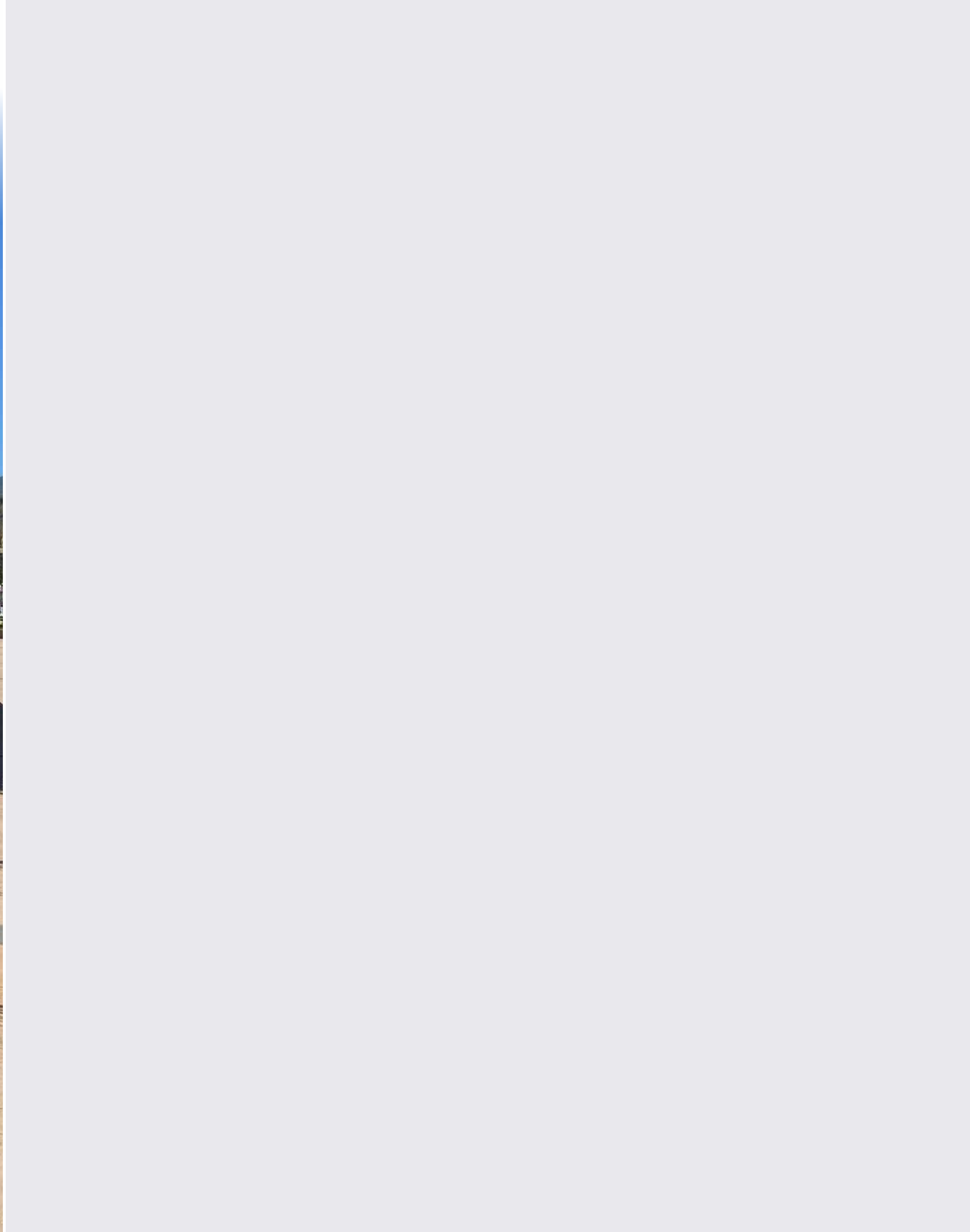
dagi nende sees närima. “Üks meie olulistest pereväärtustest on koos olemine ja ühtehoidmine. Ma küll propageerin oma töös lastega koos olemise tähtsust, eriti just isade puhul, kuid konflikt minu enda sees kogus järjest tuure – ma tegin väga palju tööd selleks, et pere üleväl pidada, aga samal ajal jäin ilma nendest kogemustest, mida ma tegelikult tahtsin kogeda. Olla päriselt ka oma laste ja oma naise jaoks olemas,” meenutab Tanel esimesi viiteid peatselt eesootavale elumuutusele.

Ka Maret tundis oma hinges teatavat rahunemist: “Juba paar aastat on mind kütkestanud minimalistlik eluviis. Mulle on alati meeldinud asju organiseerida ja korrastada, kuid ühel hetkel muutus asjade üleküllus talumatuks.” Nii kaevus naine minimalismi teemadesse,

”

Tegin palju tööd ja jäin ilma võimalusest olla päriselt laste ja naise jaoks olemas.

luges läbi Jaapani korrastuskunsti superstaari Marie Kondo raamatud, jälgis selleteemalisi gruppe Facebookis ja hakkas tasapisi omandatud teadmisi ka oma elus ning oma kodu rakendama. Väga suure osa oma asjadest, mida nad päriselt ei vajanud, ta müüs, annetas või lihtsalt andis ära. “Oluline on jätta alles vaid need asjad, mida mul päriselt ka vaja läheb või mis mulle tõesti väga meeldivad,” toob naine välja põhimõtted, mille järgi elab. Peale asjade laienemisele tarbitavas infovoos – kas me vajame pidevalt meeldetuletust, et me ikka veel pole piisavad? Tänu Maret armastusele minimalismi vastu ja Taneli soovile rohkem aega koos perega veeta, sündis paaril 2019. aasta lõpus julge otsus oma unistuste kodu maha müüa ning veeta järgnev aasta koos perega ratastel.

112 m² pealt 12 m² peale

Nii nagu heade asjadega ikka, hakkas kõik justkui iseenesest laheneda. “Kahe-kolme päevaga oli otsus tehtud, paari päeva pärast tuli maakler, nädal hiljem oli kodu müügikuulutus üleval ja 1,5 kuu pärast ostja olemas,” meenutab Tanel sündmuste kiiret kulgu ja Maret lisab: “Kuu enne kodu müüki panekut olime ostnud uue pesumasina ja kuivati ning mõned kuud enne seda teinud Taneli kodukontoris remonti. Meil tööpoolest polnud siis veel aimugi, et õige varsti elame me senise 112 m² asemel 12 m² suurusel pinnal.”

”

Kogemuste vähesus tekitas esialgu parajalt ärevust.

Enne matkaauto soetamist oli noore pere kogemus päädinud üksnes kümnapäevase rendiautoreisiga Põhja-Norrassa, mis oli küll lühike, kuid jättis mõlema mõttepinnasesse ühe väikese seemne idanema. Kogemuste vähesus tekitas esialgu küll parajalt ärevust, kuid Matkasuvilad.ee kirglik ja kogenud meeskond oli nõu ja jõuga igati toeks, tänu millele möödusid ettevalmistused suureks sujuvalt. Õige pisut tuli uut kodu Taneli töötegemise jaoks vajalike vahenditega täiendada, kuid kõik eluks vajalik on neil nüüdseks olemas. Et intervjuu tegemise ajal peatub pere Andalusia mägisel rannikul Hispaania päikesel all, on elektri tootmisel palju abi matkaauto katusel asuvatest päikesepaneelidest ja tänu soojale kliimale on ka küttekulu nullilähedane. Suurimaks piiratud ressursiks on puhas vesi, kuid

säästlikku eluviisi pooldava perena pole kellelgi selle väikese ebamugavuse vastu midagi. Taneli sõnul on pere eelarve kahanenud poole võrra, kui mitte rohkemgi. Tänu sellele on tema kui pere toitja õlgadelt langenud ära suur koorem ja ärevuse allikas ning see väljendub ka tema enesetundes: “Lisaks sellele, et füüsiliselt on rohkem aega perega olla, tunnen, et olen ka ise rahulikum. Enam ei ole konstantset hirmu, et kui ma tööd ei tee, siis ei ela me ära.”

Investeering vanemluse ja paarisuhtesse

Majanduslik aspekt on küll oluline, eriti kui see mõjutab peresiseseid suhteid, kuid sellest veelgi olulisemaks peavad Tanel ja Maret võimalust lastega koos olla, seni kuni Sienna ja Jensen seda veel tahavad. Positiivse ja rahumeelse vanemluse usku Maret ja Tanel jagavad oma tähelepanu ja aega lastele väga teadlikult. Nii näiteks võtab muidu 20–30-tunniseid töönädalaid tegev Tanel pikkade autosõidupäevade kestel spetsiaalselt aega selleks, et lastega määrada, et aidata neil muidu autoistmesse surutud energiat välja elada. Pereisa sõnul on olnud tõeline nauding näha, kui kirkastavalt on ratastel elu mõjunud laste mängule ja fantaasiale. Kahest ämbri ja viiest kühvlit täiesti piisab selleks, et lapsed end tundideks iseseisvalt rannaliivale mängima unustaks. Üheks väljakutseks sellist eluviisi viljeledes on lastele kummagi vanemaga üks ühele aja võimaldamine, aga ka töö jaoks rahu ja vaikuse leidmine. Maret sõnul on selgemast selge see, et reisimisest rohkemgi naudivad lapsed võimalust lihtsalt ema ja isaga koos olla: “Nad saavad aru, et praegu on see nende jaoks lõputu ressurss. Mitte nii, et kui puhkus läbi, siis minnakse tagasi töö ja lasteaia režiimile.”

Pead-jalad koos elamine on paras proovikivi ka paarisuhtele.

Lisaks lastega seotud väljakutsetele on sedalaadi pead-jalad koos elamine paras proovikivi ka paarisuhtele. Tanel ja Maret tunnistavad, et kui põgusateks lähedushetkedeks aega leida pole probleem, siis üheks väljakutseks sellise eluviisi viljelemisel on aja leidmine sügavamateks vestlusteks ja mõtestatavaks koosolemiseks. Ühe lahendusena kasutavad nad selleks oma paariteraapiaseansse, millega nad alustasid juba rohkem kui aasta tagasi veel Eestis ela-

des. Kord nädalas võetakse koos terapeudiga videokõne teel see aeg, et südamest südamesse rääkida ja mis seal salata, vahepeal ka teineteise õlal nutta. Kõik need muutused, olgugi et ise igatsetud ja ellu viidud, on kogu perele siiski paras väljakutse. “Kui nii võtta, oleme me oma asjadega päris hästi hakkama saanud,” tunnistab Maret ja lisab: “Me investeerime selle teraapia jätkamisega oma suhtesse.”

Ükski otsus ei ole pöördumatu

Ka Tanel on asjade käiguga rahul. Ta on rahul, et valitud eluviis võimaldab elada rohkem oma väärtustega sünkroonis kui varem. Tanel ja Maret ei kutsu oma looga sugugi inimesi üles oma kodusid maha müüma, küll aga kutsuvad nad inimesi üles välja selgitama oma isiklikud, aga ka oma peresisesed väärtused ning nende ja ainult nende põhjal oma elus valikuid langetama. Selmet mööda oma pere, sõprade või ühiskonna etteantud jooni käia. Võib-olla piisab mõnele perele ka sellest, kui aeg-ajalt koos looduses telkimas käia või veeta aasta jooksul näiteks mõni nädal ilma ühegi digi- ja nutiseadmeta. “Meie jaoks oli lisaks koos veedetud ajale ja minimalistlikule elustiilile oluline näidata lastele ka laia maailma, lubada neil kogeda multikultuursust ning lasta sallivusel saada osaks nende identiteedist,” räägib pere-

”

Pere eelarve on kahanenud poole võrra, kui mitte rohkemgi.

sa kirglikult oma kasvatuspõhimõtetest. Ehkki Tanel ja Maret seadsid eesmärgiks veeta kogu 2020. aasta ratastel, ei välis- ta nad, et jätkavad sellise elustiiliga ka pärast aasta möödumist või sedagi, et nad juba varem Eestisse tagasi pöörduvad. “Peaaegu ükski otsus siin elus ei ole pöördumatu,” vahendab Tanel oma tuttava koolitaja Peep Vainu mõtteid, mis aitasid tal elumuutuseks ettevalmistusi tehes tekkinud ärevusega paremini toime tulla. Nüüd aga ei saaks tehtud valikutega rohkem rahul olla ja ta kirjeldab: “Eile õhtul lõpetasin ühe töökõne USA-sse alles kell kolmveerand üks öösel ja enne kui magama läksin, astusin õue, kuulasin merekohinat, vaatasin tähti ja tundsin, et olen iseendaga kontaktis. Isegi siis, kui töötan südaööni, olen ikka oma väärtustega rohkem kontaktis. Kiiret pole kuhugi.”

